

JÄÄTMETE SORTEERIMINE KODUS

Jäätmete üleandmine on eraisikutele enim esinevate jäätmeliikide osas tasuta või tunduvalt soodsam, kui olmejäätmete äravedu. Eesti Rohelise Liikumise (ERL) arvutused (Allan Kokkota, avaldatud lehes "Korterühistu", 7-2004) näitavad, et põhimõtteliselt on ainult paberikonteinerite omamisel ja sihtotstarbelisel kasutamisel võimalik kuus kokku hoida ca 11% jäätmeveokulutustest. Samas paberi kõrval on võimalik eraldi üle anda veel pakendijäätmeid, elektri-, elektroonikajäätmeid, biolagunevaid, ehitus- ja lammutusjäätmeid, suuremõtmelisi ja ohtlikke jäätmeid. Oma prügikasti vaadates võime näha, et paljud loetletud jäätmed moodustavad enamuse meie igapäevasest prügist ning prügi äraveo maksumusest. **Niisiis on jäätmete sorteerimine tarbijale majanduslikult kasulik.** Lisaks aitab jäätmete sorteerimine vähendada prügilate koormust ning seega säilitada tervet loodust.

Jäätmete sorteerimine võtab tegelikkuses vähe nii aega kui ka ruumi - tuleb vaid proovida! Kodustes tingimustes (köögis) peaks olema lisaks segaolmejäätmete prügikastile veel koht pakendite hoidmiseks ja väiksem anum biolagunevatele jäätmetele. Eraldi, mitte tingimata köögis, peaks olema veel vanapaberi kogumise kastike ja ohtlike jäätmete anum. Ohtlike jäätmeid ei tekigi kuigi palju ning kui neid regulaarselt ära viia, siis pole neile eraldi kastikest vajagi. Niisiis tuleks kööki mahutada kõige rohkem kaks lisakasti. Sobivaid lahendusi

Mida tohib põletada? Küttekolletes võib põletada ainult immutamata ja värvimata puitu ning kiletamata paberit või pappi. Koduahjus ei tohi põletada plastist tooteid, näiteks plastpudeleid, ühekordseid nõusid, õliseid kaltsse, immutatud puitu ja tehismaterjale. Tava küttekoldes jäätmete põletamisel tekib küttekoldes ja korstnas tahm, mis omakorda hoogsüttib ning võib põhjustada küttekolde kasutamisel tulekahju. Ohutult saab neid põletada vaid spetsiaalsetes kõrgtemperatuuriga kateldes, kus temperatuur on tavalisest kõrgem ehk 1100?°C. Pikad süsinikuahelad, millest enamik plastikuid koosneb, lagunevad nii ohutuks süsihappegaasiks.

Samuti ei tohi jäätmeid põletada lõketes, kuna tahm ning dioksiinid, mis tekkivad põletamisel langevad lõkkelähedale maha ning sattuvad sealt sademete kaudu põhjavette ning sealt juba inimorganismi.

Jäätmete sorteerimisel tuleb arvestada, et olmeprügikonteinerisse ei tohi panna: tule- ja plahvatusohtlikke jäätmeid, vedelaid (sh käimlajäätmed), korduv- ja taaskasutatavaid jäätmeid, ehitus- ning suuremõtmelisi (raskesti kokkupressitavad) ja ohtlikke jäätmeid!

Üldisest olmeprügist tuleb eraldada: pakendijäätmed, elektri- ja elektroo-

nikajäätmed, biolagunevad, ohtlikud ja suuremõtmelised jäätmed ning vanapaber ja papp.

Soovid lisainformatsiooni, vahetada mõtteid, leida üleandmiskohti vms, siis külasta Kuusalu Vallavalitsuse kodulehekülge - <http://www.kuusalu.ee>

JÄÄTMEKONTEINERID.

Erinevate jäätmeliikide kogumiseks tuleb kasutada jäätmemahutitel selgelt arusaadava märgistusega kleebiseid mõõduga minimaalselt 15 x 30 cm ja võimalusel valida jäätmemahutite värvid alljärgnevalt:

roheline - olmejäätmed;

sinine - papp- ja vanapaber;

hall - pakend;

punane - ohtlikud jäätmed;

pruun - biolagunevad jäätmed.

Jäätmemahutil peab olema kasutajale nähtavas kohas kiri või märk, mis vastab mahutiga kogutavale jäätmeliigile, kogumisvahendi tühjendava isiku nime koos kehtiva telefoninumbrit sisaldava informatsiooniga.

PAKENDIJÄÄTMED

Igas majapidamises leidub keskmiselt ligikaudu 200 erinevat pakendit: tikutopse, hambapastatuube, salatkarpe, kommipabereid, kreemikarpe, leiva-kilekotte jne. Paraku pole kõik pakendid ümbertöödeldavad või ei tasu nende kogumine, sorteerimine ja töötlemine end majanduslikult ära. Seepärast pole otstarbekas kõiki pakendijäätmeid koguda; eelsorteerida tasub vaid teatud tüüpi pakke-materjale. Tarbijal on võimalus viia pakendid tagasi kogumispunkti, kusjuures alates 1. maist 2005 on pandiga koormatud pakendite eest võimalik saada tagasi raha.

Statistiliselt tekitab Eestis keskmiselt 85 kg pakendijäätmeid ühe elaniku kohta aastas.

TAGATISRAHATA (PANDITA) PAKENDID...

2004. aasta 1. juunist jõustus uus pakendiseadus, mille üheks eesmärgiks on parandada pakendite ja pakendijäätmete üleandmisvõimalusi lähitulevikus. Hetkel on Eestis pandiga koormamata pakendite kogumissüsteemi kasutusele võtnud kaks taaskasutusorganisatsiooni - Eesti Taaskasutu-organisatsioon MTÜ (ETO) ja Eesti Pakendiringlus MTÜ. Mõlema organisat-siooni poolt kasutusel olevad konteinerid on varustatud vastavate märkidega.

Eesti Taaskasutusorganisatsioon MTÜ kasutab oma kogumissüsteemi eristamiseks rahvusvaheliselt tuntud Rohelise Punkti märki, mis pakendile kantuna tähendab, et pakendiettevõtja finantseerib vastava pakendi ning sellest tekkiva pakendijäätme kogumist ja taaskasutamist Rohelise Punkti süsteemis.

Rohelise Punkti märk

Rohelise Punkti konteinereid on kahe liiki: ühed on **paber- ja papp-pakendi** ning teised **segapakendi kogumiseks**. Tavalisest olmejäätmete konteinerist on pakendikonteinerit lihtne eristada - sellele on kleebitud Rohelise Punkti märk. Tarbijal tuleb hoolikalt jälgida, mis tüüpi konteineriga on tegu ja millist jäätmematerjali sinna kogutakse.

Rohelise Punkti paberi- ja papikonteinerisse SOBIVAD:

- ajalehed, ajakirjad, kataloogid ja reklaammaterjalid;
- töövihikud, paberist ja papist kaustikud, trükiga ja puhas kirja- ning joonistuspaper;
- ümbrikud, kaanteta raamatud;
- pappkastid ja -karbid, jõupaber ja paberkotid jm. puhtad paberpakendid.

Kui koguda kokku 70 kg vanapaberit, siis säästad ühe puu.

Rohelise Punkti segapakendi konteinerisse SOBIVAD:

Plastpakend:

- jogurti- ja võitopsid, õli-, ketõupi- ja majoneesipudelid;
- kosmeetika- ja hooldustoodete pakendid;
- kile, plastnõud ja -karbid jm. puhtad plastpakendid;

Klaaspakend:

- värvitust ja värvilisest klaasist alkoholipudelid, klaaspurgid, siirupipudelid jm. puhtad klaaspakendid.

Metallpakend:

- toidu- ja joogipakendi metallkaaned ja -korgid;
- konservpakendid.

Joogikartong:

- kartongist piima- ja mahlapakendid jm. puhtad kartongpakendid.

Rohelise Punkti konteinerisse EI SOBI järgmised pakendid või tooted:

- Tagatisraha märgiga metall-, plast- ja klaaspakendid (antud jäätmetega tegeleb OÜ Eesti Pandipakend);
- Ohtlike jäätmete pakendid, näiteks aerosoolpudelid, kodukeemia-, liimi-, värvi- ja lahustipakendid;
- Kummist tooted, mänguasjad, vahtplast, kuna neid ei ole võimalik korduvtöödelda;
- Akna- ja lehtklaas, valgustuspirnid (ohtlikud jäätmed) kuna neid ei ole

võimalik korduvtöödelda;

- Kasutatud pabernõud ja papptops, jäätise- ja kommipaberid, toiduga määratud pakkepaber, kuna neid ei ole võimalik korduvtöödelda.

Pakenditele esitatavad nõuded Rohelise Punkti kogumiskohas:

1. Pakend tuleb eraldada orgaanilistest- ja olmejäätmetest.
2. Pakend tuleb tühjendada ja võimalusel loputada.
3. Tühjendatud pakend tuleb kokku suruda.
4. Pakendijäätmed tuleb panna selleks ettenähtud konteinerisse, mitte selle kõrvale.
5. Olmejäätmete toomine Rohelise Punkti kogumiskohta on keelatud.

Pakendite tagasivõtmiseks on ETO kaupluste juurde paigutanud **Rohelise Punkti** kogumiskohad. Suuremad jaemüügiketid, kes on liitunud ETOga ning kes kasutavad Rohelise Punkti teenust on Säästumarket, Rimi, Prisma Peremarket, Maksimarket, Konsum, A ja O, jt kauplused. Infot Rohelise Punkti kogumiskohtadest saab aadressilt <http://www.rohelinepunkt.ee>, <http://www.eto.ee>, või telefonil 1188

Info: Eesti Taaskasutusorganisatsioon MTÜ, Tel. 6 004 638,
E-mail eto@eto.ee <http://www.eto.ee> ja <http://www.rohelinepunkt.ee>

Lisaks ETOle tegeleb pandiga koormamata pakendite kokku kogumisega ka MTÜ Eesti Pakendiringlus. MTÜ Eesti Pakendiringluse konteinerid on silindrikujulised ja varustatud kõrval oleva märgiga.

Kogumissilindritesse on võimalik viia klaas- ja plasttaarat ning paber- ja papp-pakendeid. Konteinerite asukohad leib aadressilt:
http://www.pakendiringlus.ee/pdf/konteinerid_interneti.xls

Info: Eesti Pakendiringlus MTÜ, Tel 6 379 397,
E-mail info@pakendiringlus.ee <http://www.pakendiringlus.ee>

TAGATISRAHAGA (PANDIGA) PAKENDID.

Igal aastal reostab meie keskkonda 1000 tonni joogipakendeid, prügiks visatakse hinnanguliselt 10 miljoni krooni eest materjali, mida saab taaskasutada. Iga plastist, metallist või klaasist joogipakendit on võimalik uuesti kasutada - selle asemel, et jätkuvalt uut toorainet kulutada.

Pandiga pakendite taaskasutamise korraldamisega tegeleb taaskasutusorganisatsioon OÜ Eesti Pandipakend (EPP). Kõigile EPP süsteemis olevatele pakenditele on identifitseerimiseks peale kantud embleem, mis sisaldub toote etiketis või esineb turvakleebisena. Embleemid erinevad üksteisest pandiväärtuse poolest.

Eesti Pandipakendi süsteemi kuuluv joogipakend on **tagastatav igal pool, kus müüakse jooke või müügikoha vahetus läheduses olevas vastuvõtukohas**, millele müüja on kohustatud viitama. Seega ei pea pakendit tagastama samasse müügikohta, kust see on ostetud!

EPP süsteemi **kuuluvad** järgmiste jookide ühekorra- ja korduskasutusega **klaasist ja plastist(PET) ning metallist pakendid:**

- * madala alkoholisisaldusega joogid (kuni 6% vol),
- * gaseeritud ja gaseerimata karastusjoogid;
- * gaseeritud ja gaseerimata vesi;
- * energijaogid, funktsionaalsed joogid;
- * mahlad, mahlakontsentraadid, nektarid, viinamarjavirre.

Eesti Pandipakendi süsteemi **ei kuulu:**

- * kange alkoholi pudelid;
- * klaaspurgid;
- * toiduainete pakendid, salatikarbid;
- * jookide tetrapakendid.

Nimetatud pakenditega tegeleb Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO).

* **Alates 01.10.2005** on kõik Eesti Pandipakendi süsteemi kuuluvad joogipakendid märgistatud Eesti Pandipakendi embleemiga.

* **Alates 01.10.2005** ei ole võimalik tagastada kauplusesse ilma tagatisrahata ja tagatisraha embleemita Eesti Pandipakendi süsteemi kuuluvate toodete pakendeid.

Pandi väärtused ja raha tagastamine.

Pakendi liik	Maht	Tagatisraha kroonides
Klaasist korduskasutusega pakend	Kõik mahud	1,00
Klaasist ühekorrapakend	Kõik mahud	1,00
Metallist ühekorrapakend	Kõik mahud	0,50
Plastist ühekorrapakend	Kuni 0,5 l (0,5 l kaasa arvatud)	0,50
Plastist ühekorrapakend	Suurem kui 0,5 l (0,5 l välja arvatud)	1,00

Tagastatavatele pakenditele esitatavad nõuded:

1. Kõikide pakenditüüpide etikett peab olema nähtav, sellel olevad ribakood ja EPP embleem peavad olema terved ja loetavad.
2. **Klaaspakend** peab olema terve ja ilma korgita (**korki ei tohi olla**).
3. Plastpakend ja metallpakend peavad olema äratuntavalt sama kujuga kui müügihetkel.
4. Plastpakendil võib olla plastkork (ei pea olema).
5. Metallpurgi sisse ei ole visatud prahti (sigaretid, metallkorgid vms).
6. Pakendid ei ole pestud (võivad olla).

Pakendite hoidmine kodus ning hilisem tagastamine.

Kõige lihtsam on viia pakendid tagasi iga kord, kui käiakse toidupoes! Sellisel juhul ei kuhju neid liiga palju ning ei ole vaja suuremat panipaika ladustamiseks ega ka taara transportimiseks autot.

Siiski, aegajalt on tarvis koguda pakendeid kodustes tingimustes, selleks saab:

- võimalusel kasutada garaaži, tekitades seal mingi nurga, kus taarat hoida ning näiteks nädalas korra, minnes tegema suuremaid sisseoste, viia pakendid korraga ära;
- võimalusel kasutada rõdu, tekitades sinna hoiunurga;
- kasutada kappi, korjates pakendid kappi ja viies tagasi nii tihti, kui kapis vastav eraldatud ruum nõuab.

Väljas jooki tarbides saab ka sellesama üksiku pudeli/purgi esimeses joogi-müügipunktis tagastada!

Mainitud lahendused pakendite hoidmiseks pole ainue võimalikud, kogumine sõltub majapidamise suurusest ja ka inimeste enda harjumustest. Oluline on leida endale sobilik viis!

Pandipakendite tagastamine.

Pandiga koormatud pakendite tagastamiseks on võimaluseks on viia pandipakendid vastuvõtupunkti, kus raha antakse kätte kliendile koheselt. Samas on olemas tarbija-sõbralikud kauplused, mis võtavad vastu pakendeid vastu otse kaupluses.

Kaupluste nimekirja, kus asuvad pandipakendite vastuvõtupunktid leiab aadressilt

<http://www.eestipandipakend.ee/est/consumer/returning>
või helistades telefonile 1188.

Info: OÜ Eesti Pandipakend, Tel. 6 850 010, 5 161 219,
E-mail eestipandipakend@eestipandipakend.ee
<http://www.eestipandipakend.ee>

Eestis tegeleb pakendite kokku kogumisega ka MTÜ Taara Liit. Taara Liit MTÜ on pakendite, eelkõige joogipakendite (taara), kogumisele spetsialiseerunud firmade ehk taaraettevõtete esindusorganisatsioon, mis teenindab tarbijaid enam kui 200 punktis üle Eesti.

Taaraettevõtted võtavad vastu nii pandiga maksustatud kui maksustamata joogija muud pakendit:

Joogipakend- (klaaspudelid, PET - pudelid, metallpurgid)

Muu pakend (klaasist purgid)

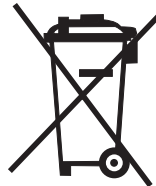
Taarapunktide nimekirja leiad aadressilt:

http://www.taaraliit.ee/TP_nimekiri.xls

ELEKTRI- JA ELEKTROONIKA (EES) JÄÄTMED

Koduelektronika- ja olmetehnikajäätmete kogused suurenevad iga aastaga märgatavalt. Näiteks Eesti Keskkonnainformatsiooni Keskuse andmetel käideldi Eestis 1999. aastal 16 tonni ning 2002. aastal juba 202 tonni elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid. Seega on oluline pöörata tähelepanu EES jäätmete käitlemisele.

EES jäätmed on Jäätmeseaduse mõistes probleemtooted, sest nad sisaldavad tervisele ja keskkonnale ohtlikke aineid ja komponente. Selliste jäätmete lahuskogumine muudest jäätmetest aitab kaasa ohtlike ainete mittejõudmisele keskkonda ja toetab EES jäätmetes sisalduvate materjalide taaskasutamist, mis omakorda aitab kaasa esmase tooraine kokkuhoiule. EE-seadmetele on kantud peale lahuskogumist märgistav tähis, mis on ratastega prügikonteineri kujutis, millele on rist peale tõmmatud.

Eestis on loodud EES jäätmete kokku kogumiseks MTÜ EES-Ringlus ning Elektroonikaromu MTÜ, mis ühendavad erinevaid tootjavastutusele allutatud maaletoojaid ning müüjaid.

Kuna Kuusalu vallas puuduvad EES jäätmete kogumisepunktid on kodumajapidamises kasutamiseks mõeldud elektri- ja elektroonikaseadmeid müüv kauplus jäätmevaldajalt kohustatud tasuta tagasi võtma rohkem kui arvulise vastavuse alusel turustatava seadmega sama liiki ja sama otstarvet täitvast seadmest tekkinud elektroonikaromu.

EES jäätmete panek olmejäätmete konteineri juurde ja konteinerisse panek on rangelt keelatud !!

Kõik elektri- ja elektroonikaseadmeid müüvad kauplused peavad tasuta vastu võtma järgmisi elektri- ja elektroonikajäätmeid:

- **Suured kodumasinad** (külmikud, pesumasinad, elektripliidid, mikrolaine-ahjud, elektriradiaatorid, kliimaseadmed, ventilaatorid jms);
- **Väikesed kodumasinad** (tolmuimejad, õmblusmasinad, röstetid, kellad, kaalud, kohvimasinad jms);
- **IT- ja telekommunikatsiooniseadmed** (personaalarvutid, sülearvutid, telefonid, mobiiltelefonid, automaatvastajad, printerid jms);
- **Tarbeelektronika seadmed** (raadiod, televiisorid, videokaamerad ja -magnetofonid, muusikariistad jms);
- **Valgustusseadmed** (luminofoorlampide valgustid, sirged luminofoorlampid, kompaktlampid);
- **Elektritööriistad** (va suured paiksed tööstuslikudööriistad);
- **Mänguasjad, vaba aja ja spordivahendid;**
- **Seire- ja valveseadmed** (suitsuandurid, kütteregulaatorid).
- Kaupluste ülesannete hulka kuulub samuti **patareide ja akude** kokku-kogumise ja nende taaskasutamise või kõrvaldamise korraldamine

Täpsem info: EES-Ringlus MTÜ, Tel. 6 307 300, E-post: info@eesringlus.ee
<http://www.eesringlus.ee/>
Eesti Elektroonikaromu MTÜ, Tel. 6 379 692, E-post:
info@pakendiringlus.ee
<http://www.pakendiringlus.ee/>

VANAPABERI KOGUMINE .

Vanapaberi konteineri tühjendushind on odavam kui olmejäätmete konteineri tühjendamise hind, kuna tegemist on nn plussväärtusega jäätmetega. Vanapaberit ja pappi on segaolmejäätmetes ligikaudu 10%. Vanapaberi konteinerisse tuleb panna ajalehed, ajakirjad, kataloogid, vanad raamatud, töövihikud, kaustikud, jõupaber ja muu sarnane puhas paber või papp. Vanapaberikonteinerisse ei tohi panna kleepsusid, kiletatud paberit, kopeer-

paberit, fooliumi, piimapakke ning märga või määrdunud paberit.

Kuusalu valla jäätmehoolduseeskirja paragrahv 8 lõike 1 kohaselt peab hiljemalt 01.jaanuarist 2006 alates 5 korteriga kinnistutel vanapaberit ja pappi koguda eraldi mahutisse Selleks peab sõlmima jäätmekäitlusettevõttega jäätmekäitluslepingu.

BIOLAGUNEVAD JÄÄTMED

Väljavõte Kuusalu valla jäätmehoolduseeskirjast: „Väikeelamutes tekkivate biolagunevate jäätmete kõigile kehtestatud nõuetele vastav kompostimine on lubatud oma kinnistu piirides ja ainult selleks ettenähtud, kahjurite eest kaitstud kompostimisnõudes. Väljaspool oma kinnistut, väljaarvatud jäätmeloaga jäätmekäitluskohad, on biolagunevate jäätmete kompostimine lubatud ainult Vallavalitsuse kirjalikul loal ja tingimustel. Keelatud on kompostida jäätmeid, mis kahjustavad komposti või muudavad selle kasutamiskõlbmatuks. Aia- ja pargijäätmeid võib kompostida lahtistes aunades.” Teie krundil tekkivaid aia- ja pargijäätmeid (taimed, rohi, lehed, oksad jne) ei ole lubatud ladestada prügilasse. Need tuleb koguda ja kompostida muudest jäätmetest eraldi, kas siis kompostis, lahtises aunas.

Hiljemalt 01.maist 2007 on alates on kompostitavate biolagunevaid jäätmete eraldi kogumine kohustuslik kinnistutel, kus paikneb enam kui 5 korterit.

Juhul kui kuni viie korteriga väikeelamutes või elamutes on korraldatud oma biolagunevate jäätmete kompostimine vastavalt Kuusalu valla jäätmehoolduseeskirja § 17 on kuni 260 I mahuteid lubatud tühjendada vastavalt vajadusele.

“Täpsema juhise kompostimiseks leiab aadressilt:
http://veeb.tallinn.ee/keskkond/jaatmed_kompostimine.php

Biolagunevate jäätmete konteinerisse ei sobi:

- suured kondid,
- vedelikud (toiduõli, jää, piim, jogurt, keefir, hapupiim),
- heitvete setted,
- tuhk ja suitsukonid,
- kile-, metall- ja klaaspakendid (sh. sturox-karbid),
- vahatatud ja kiletatud papp (piimapakid),

- tolmukotid, tekstiil ja nahk,
- määrdumata paber- ja pappmaterjal ning
- ohtlikud jäätmed.

Biolagunevad jäätmed tuleb konteinerisse viia paber- või biolagunevates kottides, mida saab jäätmevedajatel ning kauplustest. Biolagunevate jäätmete konteinerit on soovitatav hoida päikese eest varjus ja vihma eest kaitstuna ning tühjendada vähemalt kord nädalas või tihedamini.

Biolagunevate jäätmete käitlemine Teie eluruumides.

Loodussõbraliku kodu sisustuse juurde kuulub ka klaaskast sõnnikuussidega, kes kodus tekkivad toidujäätmed ja paberiprahi ümber töötlevad. Tekkiv kompost on viljakas, pigem nagu väetis. Sõnnikuussid võivad olla heaks toiduks Teie teistele lemmikloomadele ja samuti meeldivad kaaslased. Nii sõnnikuusside kui ka kompostikastide valmistamise ja hooldamise kohta leiate võite küsida infot Eesti Jäätmeringlus OÜ, mis tegutseb Jõelähtme vallas Kostiveres Kontakt Eesti Jäätmeringlus OÜ, Suur-Karja 4/6, Tallinn 10140, Estonia, telefon/faks +372 6 44 00 52, <http://www.e-compost.ee>.

OHTLIKUD JÄÄTMED

Ohtlike jäätmete puhul on oluline, et nad ei satuks teiste jäätmetega segamini, sest nende tavalisse prügilasse sattumine on suureks ohuks nii tervisele kui ka keskkonnale, reostades suuri maa-alasid või veekogusid. Kuna ohtlikke jäätmeid tekib tavaliselt lühikese perioodi vältel vähe, siis pole nende kogumiseks vaja suurt anumat.

Ohtlikud jäätmed, mida võetakse vastu on:

- * vanad ravimid;
- * akud, patareid;
- * värvid, õlid;
- * päevavalguslambid;
- * kemikaalid ja pestitsiidid;
- * elavhõbekraadiklaasid.

Kuusalu vallas on 2 ohtlike jäätmet punkti, kus eraisikud saavad oma ohtlikud jäätmed tasuta ära anda.

1. Kuusalu alevikus Kuusalu tee 52A Emart Auto hoovil, mis on avatud kõigil nädalapäevadel kell 9.00-15.00 ning tööpäeviti kell 9.00 - 18.00.

2. Loxsa linnas aadressil Tallinna 81

Kõigis Kuusalu valla hariduasutustes olemas patareide kogumiskastid ning Kuusalu alevikus Nurga poes.

MAHUKATEKS JÄÄTMETEKES, mida võib panna maksimaalselt kolmeks päevaks konteineri kõrvale äravedu ootama, ei loeta autovrakke, autoosi, s.h. autorehve, ehitus- ja lammutusjäätmeid ning alates 2005. a. augustist ka elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid, s.h. külmikuid, elektripliite, pesumasinaid ja telereid (EES jäätmed vt eespoolt).

VANAD RIIDED JA OSALISELT VEEL KASUTUSKÕLBULIKUD ESEMED saab viia Eesti Evangeelse Laurentsiuse Kuusalu kogudusepastoraati (, Tel. 6 072 2059), kus neile antakse uus „elu”. Vanu riideid võtavad vastu veel kirikud ja erinevad heategevusorganisatsioonid.

VANAD REHVID

Sarnaselt pakendi- ja EES jäätmetega kehtib ka rehvide puhul tootjavastutuse põhimõte, mille järgselt peavad rehvide maaletoojad ja tootjad finantseerima kasutatud rehvide kogumise ja taaskasutamise süsteemi. Eestis tegeleb MTÜ Rehviliiit antud süsteemi käivitamisega.

Reaalses elus näeb tootjavastutuse printsiibi rakendamine välja järgmiselt:

- * Tootja või maaletooja lisab uue rehvi hinnale taaskasutustasu, mis on 10 krooni
- * Kogutud raha makstakse edasi tootjavastutusorganisatsioonile
- * Tootjavastutusorganisatsioon korraldab rehvide kogumise ja taaskasutamise ostes kogumise ja taaskasutamise teenuse sisse jäätmekäitlus-sektorilt.

Vanade rehvide vastuvõtukohaks on Tallinna Prügila Jöelähtme vallas ning mida haldab AS Tallinna Prügila.

Ehitusjäätmete üleandmise ja käitlemise puhul palume tutvuda Kuusalu valla ehitus ja lammutusjäätmete korruga. Ehitusjäätmete käitlust reguleeritakse juhul, kui ehitamise käigus tekib jäätmeid päevas üle 1 m³ või üle 20 m³ kogu ehitusperioodi kestel. Sel puhul tuleb ehitusjäätmete käitlemine kooskõlastada valla keskkonnspetsialistiga ning ehitusprojektis tuleb esitada jäätmekäitluse lahendus. Ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemise eest vastutab jäätmete valdaja, seega tasuks kontrollida jäätmekäitleja jäätmeloa kehtivust!

Jäätmevaldajal on otstarbekas sorteerida ehitus- ja lammutusjäätmed tekkekohal - jäätmete üleandmine prügilassee või jäätmekäitluskohta on siis soodsam. **Puit, kiletamata papp ja paber, must ja värviline metall, mineraalsed jäätmed (kivid, tellised, krohv, betoon, kips, jne), raudbetoon ja betoonetailid ning asfalditükid** võiks koguda eraldi. Raudbetoon- ja betoonetailide, asfaldi ja ehituskivide ning telliste ladestamine prügilassee või pinnasetäiteks väljaspool prügilat ei ole lubatud. Nimetatud materjalid tuleks taaskasutada või üle anda taaskasutamiseks jäätmeluba omavatele juriidilistele isikutele (käitleb näiteks

OÜ ATI Grupp ja OÜ Slops). Täpsemat teavet ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemise kohta saate vallavalitusest.

MIS SAAB ERALDI KOGUTUD JÄÄTMETEST EDASI?

Vanadest ajalehtedest saab uut paberit, soojustusvilla, jms. Tühjadest klaaspudelitest tehakse uut klaasi ja klaasvilla. Kokkukogutud plastpudelid purustatakse ja neist toodetakse uusi plastesemeid ning näiteks jakivoodrit. Taaskasutusse suunatud metallist toodetakse näiteks torusid ja mootoriosi. Kasutusel olnud kartongpakendid aga põletatakse ning saadakse soojus-energiat.

KUST SAATE INFOT JÄÄTMEKÄITLUSE KORRALDAMISE KOHTA?

Vajalikud telefoninumbriid: Kuusalu Vallavalitsus 6 066 370, e- post vallavalitsu@kuusalu.ee

Korraldatud jäätmeveo kohta saate informatsiooni: Kuusalu Vallavalitsus tel. 6 066 391 keskkonnapeaspetsialist, Priit Adler.

Lisainformatsiooni sisaldab võrgulehekülg:

- <http://www.kuusalu.ee>